

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КОЛЕДЖ ЛУГАНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**МАТЕРІАЛИ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

27 – 29 березня 2013 р.

Луганськ

УДК 930.85:378.14

ББК 85+74.5

М65

Мистецька освіта в Україні: традиції, сучасність, перспективи : матеріали
М65 VII Всеукр. наук.-практ. конф. (Луганськ, 27 – 29 берез. 2013 р.). – Луганськ : Вид-во
ЛДАКМ, 2013. – 542 с.

До збірника увійшли тези доповідей, у яких розглядаються теоретико-методологічні засади мистецької освіти України. Висвітлено проблеми розробки та використання нових педагогічних технологій та методик у навчальних закладах культури і мистецтв.

Для викладачів, студентів ВНЗ культури і мистецтв.

УДК 930.85:378.14

ББК 85+74.5

Художественное образование в Украине: традиции, современность, перспективы :
М65 материалы VII Всеукр. науч.-практ. конф. (Луганск, 27 – 29 марта 2013 г.). – Луганск :
Изд-во ЛГАКИ, 2013. – 542 с.

В сборник вошли тезисы докладов, в которых рассматриваются теоретико-методологические основы художественного образования Украины. Освещаются проблемы разработки и применения новых педагогических технологий и методик в учебных заведениях культуры и искусств.

Для преподавателей, студентов вузов культуры и искусств.

УДК 930.85:378.14

ББК 85+74.5

Відповідальний редактор:

В. Л. Філіппов

Редакційна колегія:

І. М. Цой,
Н. В. Колотовкіна,
Я. Л. Масольд

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників.
У збірнику максимально точно відображаються орфографія та пунктуація,
запропоновані учасниками. Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Луганська державна академія
культури і мистецтв, 2013

© Коледж Луганської державної
академії культури і мистецтв,
2013

ЗМІСТ

ХОРЕОГРАФІЯ

<i>Белокозова Н. А.</i> Сучасний стан розвитку та збереження національної хореографічної спадщини	12
<i>Беседина А. В.</i> Проблема розвитку пантомими как самостоятельного вида сценического искусства в Украине в XXI веке	15
<i>Горгодзе Л. Г.</i> Проблема кураторства в сучасній науці	17
<i>Гуляєва О. О.</i> Роль дисципліни «Характерний танець» у формуванні виконавської майстерності артиста балету	21
<i>Куляба Н. А.</i> Пантомима в уличних представлениях как синтетический вид искусства	23
<i>Лисюк О. О.</i> До постановки проблеми модернізації навчального процесу в мистецькій освіті	26
<i>Люба М. Р.</i> Сучасні функції хореографічного мистецтва	29
<i>Ляхімець Н. М.</i> Використання ігрових технологій та методу вправ на заняттях з предмета «Педагогіка» з метою формування і вдосконалення культури професійного спілкування майбутніх педагогів-хореографів	32
<i>Малахов В. А.</i> Обучение народно-сценическому танцу и сохранение традиций национальной хореографической культуры	35
<i>Мерлянов М. В.</i> Становлення та розвиток хореографічного мистецтва на Миколаївщині	37
<i>Мерлянова О. А.</i> Позаобрядові танці як елемент наукового дослідження	41
<i>Муралов С. В.</i> Типологические свойства нервной системы детей среднего школьного возраста при физических нагрузках на занятиях спортивными танцами	46
<i>Негода Л. Л.</i> Педагогічні аспекти творчої індивідуальності хореографів	51
<i>Нікітченко О. І.</i> Методи викладання класичного танцю для першого року навчання в школі мистецтв з урахуванням психофізіологічних особливостей дітей	55
<i>Поборцева Т. О.</i> Життєвий і творчий шлях видатного діяча Луганщини Василя Вакуленка	58
<i>Познаховська Г. С.</i> Інноваційні форми й методи викладання педагогіки і психології в підготовці спеціалістів культурно-мистецької галузі	60
<i>Потьомкіна О. М.</i> Етапи становлення й розвитку балету Луганського обласного академічного українського музично-драматичного театру	64
<i>Сафонова К. О.</i> Історіографічний синтез мистецтв, що призвів до появи квестів	68
<i>Трускалова С. М.</i> Місце народно-сценічного танцю у формуванні	

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

особистості 70

**ОБРАЗОТВОРЧЕ ТА ДЕКОРАТИВНО-
ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО**

<i>Борисенко П. Н.</i> Наблюдательность как основа рисования	74
<i>Вовченко Н. Н.</i> Изобразительные возможности натюрморта. Декоративный натюрморт. Оверлеппинг	78
<i>Волкова И. В.</i> Роль декоративно-прикладного искусства в художественном воспитании и развитии учащихся	81
<i>Волкова О. В.</i> Батик как искусство – это не только ремесло	83
<i>Гайко О. М.</i> Декоративная графика в детской художественной школе	86
<i>Гвардюброва Е. В.</i> Роль декоративно-прикладного искусства в формировании творческого потенциала студентов	89
<i>Гончарук Н. П.</i> Изучение теоретических основ фотографии (идеи Анри Картье-Брессона, Сьюзан Зонтаг и Ролана Барта) в процессе подготовки студентов специализации «Операторское и фотомастерство»	91
<i>Горбунова В. В.</i> Викладання рисунка й пластичної анатомії у вищих художніх навчальних закладах: міждисциплінарний аспект	95
<i>Ермакова И. А.</i> Фотография среди искусств: историография вопроса	98
<i>Жуликов А. В.</i> Роль музейной практики в профессиональной социализации студентов художественно-графического отделения педагогического колледжа	103
<i>Казымова В. С.</i> Анализ работ по декоративной композиции на вступительных экзаменах специализации «Художественное оформление» колледжа ЛГАКИ	107
<i>Лавренко Е. В.</i> Традиции и современность. Фетр в декоративном творчестве детей	110
<i>Лизенко Н. В.</i> Путешествие в мир образов музыки и цвета	113
<i>Лукавецька-Радченко А. В.</i> Ліногравюра як унікальний вид образотворчого мистецтва	116
<i>Олейник Д. В.</i> Влияние пленэрной живописи на процесс обучения	118
<i>Полівко О. М.</i> Вивчення національних культурних традицій народного малярства в сучасній вищій школі	120
<i>Романовський М. В.</i> Етюд голови на звичайному фоні при боковому освітленні з вікна	125
<i>Сгонников А. С., Звягина Т. А.</i> Иконопись и живопись, икона и картина	127
<i>Сержантова И. А.</i> О значении проблем тона в изобразительном искусстве и их решении на основе методов, предлагаемых практикой изучения цветоведения и основ композиции	132
<i>Суворова Л. П.</i> Фотографія як мова візуальної інформації в процесі	

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

патріотичного виховання студентської молоді	137
<i>Фещенко О. С.</i> Розпис на уроках ДВМ	139
<i>Филь Л. М.</i> Архитектурное наследие И. Григоровича-Барского. Преображенская церковь Красногорского монастыря	143
<i>Харламова Т. И.</i> Формирование единства этических и эстетических идеалов у студентов IV курса кафедры художественного моделирования одежды при изучении дисциплины «Скульптура» во время изготовления маски	145
<i>Ярова Л. П.</i> Збереження традиції національної мистецької школи в контексті педагогіки мистецтва	148

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Абраменко О. А.</i> Роль народной песни в воспитании певческих навыков у детей на уроках сольного пения	152
<i>Багрова В. И.</i> Интерпретация сонат Бетховена выдающимися пианистами XX столетия Артуром Schnabelем и Эмилем Гилельсом	156
<i>Базарова Л. П.</i> О проблеме сценического самочувствия исполнителя-баяниста	159
<i>Боброва В. А.</i> Эрнст Гофман – капельмейстер бамбергского театра	163
<i>Бражникова Ю. Б.</i> Ощущение формы как необходимое качество дирижера	166
<i>Буханцева О. А.</i> О гармонизации джазовых тем	170
<i>Вандюк С. А.</i> Джаззинг как взаимодействие джазовой и классической музыки	172
<i>Губарь Е. В.</i> Метод концентричности при изучении симфонической музыки в курсе мировой музыкальной литературы	175
<i>Губ'як Д. В.</i> Розвиток творчих здібностей студента-бандуриста в контексті впровадження в навчальну програму нових прогресивних методик	179
<i>Гусак И. С.</i> Музыкальная пародия. К вопросу типологии жанра	182
<i>Давыдова Л. Н.</i> Певческое дыхание в хоре	185
<i>Дверницкая И. В.</i> Проблема синтеза инструментального и вокального исполнительства в работе с ансамблем бандуристов	189
<i>Диулина В. М.</i> Скоморошество как феномен древнерусской (украинской) культуры	192
<i>Доценко В. А.</i> Организация домашних занятий учащихся музыкального отделения детских музыкальных школ и школ эстетического воспитания	194
<i>Дрига К. І.</i> Виконавські засади скрипково-ансамблевого професіоналізму	196
<i>Ельчанинов О. В.</i> Работа с программами нотного набора	198
<i>Заверуха О. Л.</i> «Літургічні піснеспіви» В. Сильвестрова: досвід аналізу духовно-сакральної творчості XXI ст.	201

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

<i>Золотарёва И. Ф.</i> Из истории становления художественной самодеятельности в Луганске в 20 – 30-е годы XX ст.	204
<i>Иванова Л. Н.</i> Работа над развитием художественного мышления с учащимися ДМШ в классе бандуры	2 0 7
<i>Казарцева Т. С.</i> Предмет «Сольфеджіо» у світлі сучасного бачення змісту художньо-естетичного виховання	210
<i>Каюдіна Н. С.</i> Традиції виховання молодого покоління засобами духовної музики	216
<i>Кириченко Е. А.</i> К вопросу об основных направлениях работы преподавателя и студента в классе общего фортепиано	219
<i>Клименко Т. Є.</i> Деякі проблеми виховання вокальної культури підлітків у ДМШ	221
<i>Князев А. И.</i> Влияние утомления на процесс возникновения ошибочных действий	224
<i>Коваль М. П.</i> Методологічні засади індивідуальних занять у класі сольфеджіо з обдарованими учнями	228
<i>Козакова Т. Н.</i> Проблематика мотивации учащихся ДШИ по классу гитары	230
<i>Козачёк И. А.</i> Некоторые аспекты исполнительской культуры домриста	235
<i>Козлова Л. П.</i> Основные направления развития творческих способностей учащихся	238
<i>Колесникова И. В.</i> Уроки стилевой интерпретации в практике педагогов-пианистов XIX – XX веков	242
<i>Колодина Н. П.</i> О развитии музыкальных способностей студентов	246
<i>Колосюк М. В.</i> Роль музыки в традиционной Пекинской опере	248
<i>Кононенко Е. С.</i> Значение музыки Моцарта в формировании музыкальной культуры исполнителя и личности	250
<i>Кочанова И. М.</i> Виконавська інтерпретація як метод формування нового світосприйняття	252
<i>Кротько Т. О.</i> Деякі аспекти розвитку вокально-хорових жанрів епохи Середньовіччя	254
<i>Крупко О. С.</i> Специфика технических сложностей и пути их преодоления на занятиях по общему фортепиано со студентами-инструменталистами	258
<i>Кучер Ю. А.</i> Эстетическое воспитание как основное направление системы воспитательной работы в колледже Луганской государственной академии культуры и искусств	261
<i>Ланіна Т. О.</i> Упровадження джазу та імпровізації в класі сольного співу ДМШ	263
<i>Латинцева А. І.</i> Феномен «антипрограмності» в сучасній українській	

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

музиці: постановка питання	266
<i>Лигус С. И.</i> Сознательное и бессознательное напряжение, координация рук гитариста	268
<i>Луценко Е. В.</i> «Инструментальный театр» Е. Станковича в балете «Ночь перед Рождеством»	272
<i>Луців М. А.</i> Естетичні, музично-педагогічні принципи у фортепіанній творчості «забутого романтика» Сергія Борткевича	275
<i>Макшанцева И. М.</i> Шоу-бизнес как часть массовой культуры	280
<i>Мальцев П. Т.</i> Проблема художественного образа хоровых произведений в классе хорового дирижирования	282
<i>Мальцева Л. А.</i> Занятие по сольфеджио: тематика и некоторые принципы ее претворения	286
<i>Марущак Н. І.</i> До проблеми формування виконавсько-технічних навичок та прийомів звукотворення в учнів-піаністів дитячої музичної школи	289
<i>Матінова А. М.</i> До питання організації самостійної роботи студента-музиканта в процесі підготовки молодшого спеціаліста галузі культури і мистецтва	293
<i>Мелаева Е. В.</i> Образность как основа музыкального искусства	296
<i>Мерем'яніна Л. М.</i> Формування професійних ансамблевих якостей майбутніх учителів музичного мистецтва як умова успішної професійної діяльності	300
<i>Михайлова А. О.</i> Общие тенденции развития донской казачьей песни на Луганщине	304
<i>Михайлова Н. Ю.</i> Изучение интервалов на основе целотонного ряда	308
<i>Міхалева О. Є.</i> Формування професійної компетенції в умовах оптимізації навчально-виховного процесу ВНЗ I – II рівнів акредитації	311
<i>Михалюк О. Є.</i> Закономірності формування голосу юного вокаліста	314
<i>Нестеренко И. Н.</i> Народные песни Больше-Черниговки (к вопросу изучения фольклора Луганской области)	318
<i>Нестеренко Л. М.</i> Музична соціологія в Україні: особливості становлення	322
<i>Овчаренко И. И.</i> Из опыта использования межпредметных связей при подготовке молодых специалистов в курсе сольфеджио	324
<i>Остапенко О. Н.</i> Использование современных подходов в обучении и профессиональной подготовке преподавателя музыкально-теоретических дисциплин	326
<i>Павленко О. В., Павленко О. С.</i> Збереження традицій мистецької школи при підготовці фахівців галузі культури	330
<i>Панюс М. В.</i> Інтерактивні аспекти культурологічної освіти у ВНЗ України	332
<i>Панченко Е. В.</i> Функции фактуры в хоровых произведениях И. Мациевского	338

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Паранич А. В. Активизация познавательной деятельности студентов на занятиях по музыкально-теоретическим дисциплинам	339
Петрик В. В. Філософська концепція інструменталізму	342
Петрик С. В. Вплив міжпредметних зв'язків на професійну підготовку фахівця	345
Пивоварова І. М. Розвиток музично-художньої творчості старших дошкільнят	348
Погорельий А. Д. Роль ударной установки в современной музыке	352
Погребная М. А. Современные учебные пособия в фортепианном классе	355
Подлесна І. А., Сіротіна Т. Б. Деякі аспекти концепції навчальної програми «Сольфеджіо. Київ – 2012» для школи естетичного виховання	359
Поклад Н. С. Концепція образної драматургії твору на прикладі балету «Рожеве та червоне» Катерини Карпенко	362
Протасевич Л. В. Значение самостоятельной работы студента-вокалиста	366
Радченко А. Т. Некоторые аспекты процесса звукоизвлечения в контексте формирования исполнительской интерпретации	369
Резнік О. С. До проблеми уніфікації механік баяна на прикладі аналізу листування Житомирської, Кременської і Полтавської музичних фабрик із Центральним Конструкторським Бюро	371
Решетов А. В. Еволюція конструктивних і виконавських можливостей акордеона у вітчизняній музичній практиці ХХ століття	374
Римська О. Ю. Використання рейтингового контролю оцінки знань у вивченні курсу «Методика викладання гри на інструменті (фортепіано)»	377
Рихлюк Л. І. Психологічна характеристика музичного слуху та його розвиток у процесі навчання гри на бандурі	379
Рудницкая С. И. Играем модулирующий период	381
Рыкунова Д. А. Этапы становления и развития эстрадного искусства Луганской областной филармонии	383
Рябуха Н. О. Звукообраз як категорія музичної інтерпретації	385
Санченко І. Ю. Фортепіанне виконавство в історії музичної культури	389
Сачли В. И. Музыкально-выразительные возможности меховых инструментов как один из основных факторов исполнительской интерпретации (комментарии к учебному пособию)	392
Сбитнева В. В. Национальный колорит в фортепианном творчестве А. Билаша	395
Сімоненко О. В., Яценко С. П. Акорди подвійної домінанти в практичних формах роботи з гармонії та гармонічного сольфеджіо	400
Сімоненко Е. В., Яценко С. П. Формы самостоятельной работы студентов в цикле музыкально-теоретических дисциплин	402
Сливина Д. М. Три прочтения. Тарас Бульба Н. Гоголя в одноименной опере Н. Лысенко, в музыке к спектаклю музыкально-драматического театра С. Турнеева и его же симфонических фресках	406

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

<i>Тесленко Т. И.</i> Колыбельные песни как универсальное средство музыкального воспитания детей	408
<i>Тихая С. Т.</i> Положение и регулирование гортани в пении	412
<i>Тихомирова Н. Ф.</i> Изучение стилевых особенностей фортепианных произведений В. А. Моцарта в учебных заведениях культуры и искусств	414
<i>Ткачѳв Н. И.</i> Обучение студентов эстрадной специализации контакту с клавиатурой фортепиано	417
<i>Турнеева Т. В.</i> Музыкальная интонация как основа работы над художественным образом	421
<i>Тучина Н. Ф.</i> Психологический фактор в сотрудничестве педагога и студента	425
<i>Тущенко М. М.</i> Музыкальные произведения как проявление мировоззрения композитора	428
<i>Тущенко Т. В.</i> Мультимедійні технології як невід’ємний складник фахової підготовки студентів мистецьких вищих навчальних закладів	431
<i>Фалалеева В. Г.</i> Педагогическая практика как основа формирования мастерства преподавателя	434
<i>Храмова Н. В.</i> Профессионализм, компетентность педагога в развитии творческих способностей учащихся	437
<i>Черная Л. В., Ерохина О. П.</i> Значимость народной художественной культуры в современном обществе	440
<i>Чернявская В. П.</i> Информационно-компьютерные технологии как эффективное средство обучения на уроках музыкально-теоретических дисциплин в аспекте возрастных особенностей психофизиологического развития детей младших классов	444
<i>Чирка О. А.</i> О межпредметных связях в музыкальном образовании	449
<i>Чмерук О. В.</i> Шляхи формування вокальної культури майбутнього вчителя музики у ВНЗ	451
<i>Чумакова Н. П.</i> О формировании сонатной формы в клавирных сонатах Д. Скарлатти	453
<i>Шекита Л. В.</i> «Свиридовские чтения» на родине композитора: традиции, анализ, перспективы	456
<i>Шекита М. П.</i> Сценические произведения П. И. Чайковского в контексте современного музыкознания (на примере балетов «Пиковая дама», «Щелкунчик» в постановках Р. Пети и Р. Поклитару)	461
<i>Шенгеля Н. А.</i> Тенденции и перспективы развития профессионального мышления эстрадного певца	465
<i>Шепеленко Н. Б.</i> Музыкальный хронотоп жанра оратории в западноевропейской традиции	467
<i>Шерстюк Е. В.</i> Особенности инструментального языка в джазовом оркестре	469
<i>Шеховцова М. Я.</i> Исторические аспекты формирования крымско-татарского фольклора как основы развития современной культуры	

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

(на примере свадебного ритуала)	471
Щуров А. В. Специфика использования ударных инструментов в современном симфоническом оркестре	473
Яворская М. В. К вопросу организации самостоятельной работы студентов высших учебных заведений I – II уровней аккредитации	475

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ

Абакумова В. І. Протиріччя в підготовці мистецьких кадрів напередодні здобуття Україною незалежності	477
Бережна С. С. Аспекти каталогізації електронних ресурсів у процесі формування фахівця бібліотечної сфери	480
Верещак О. О. Вебинар как эффективная форма организации дистанционного обучения	482
Волинська О. М. Формування професійної компетентності бібліотекаря при вивченні сучасного українського літературного дискурсу	485
Губ'як В. Д. Вектори культурологічної освіти в системі підготовки спеціалістів у навчальних закладах I – II рівнів акредитації	488
Дишлова Ю. Г. Системний підхід у процесі формування електронних фондів бібліотек	492
Драчова Л. І. Національна культура в умовах зростання національно-культурної ідентичності	494
Ермолаева И. Н. Современные виды зрелища	497
Косицька О. М. Виховний потенціал уроку як шлях до формування ціннісних орієнтацій учнівської молоді	501
Костичева І. А. Найефективніші шляхи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів бібліотечного відділення	505
Кудрявцева О. Ю. Використання книжкових трейлерів для популяризації роботи бібліотек	509
Лагутіна К. Є. Доступність інформаційних ресурсів у демократичному суспільстві	512
Лозовицька О. Ю. Компетентнісний підхід у формуванні сучасного бібліотечного фахівця	515
Лук'яненко О. Г. Луганська обласна універсальна наукова бібліотека імені О. М. Горького в культурологічному просторі Луганщини: історичний аспект	517
Росляк Р. В. З історії державної політики в галузі підготовки кадрів для української кінематографії в 1930-х рр.	520
Роянова А. М. Метод проектів при викладанні професійно спрямованої дисципліни «Українська література» в процесі підготовки майбутніх фахівців бібліотечної справи	524

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

<i>Сабо Л. П.</i> Взаємодія книги та людини в просторі культури і цивілізації	529
<i>Шепелева Л. К.</i> Професійна освіта й наукові дослідження: вплив на діяльність інформаційно-бібліотечних установ	531
<i>Відомості про авторів</i>	534

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ

УДК 37.016:021.4

*І. А. Костичева,
м.*

Донецьк

НАЙЕФЕКТИВНІШІ ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ БІБЛІОТЕЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ

*Якщо навчання дається важко,
то в цьому передусім винні методи, якими навчають.
Я. А. Коменський*

Сьогодні вимагає переходу дидактичної системи від традиційних, переважно інформаційних типів навчання і виховання, до сучасних, так званих інтерактивних форм і методів, які дозволяють інтенсифікувати навчально – виховний процес, стимулювати розвиток творчих навичок умінь, нестандартного стилю мислення, кваліфіковане розв’язання професійних проблем. Вміння спілкуватися, розмірковувати і приймати рішення.

Педагогічні дослідження свідчать, що студенти під час “лекції” засвоюють 5% навчального матеріалу, під час “читання” – 10%, “наочні та аудіо матеріали” ефективні на 20%, “демонстрація” – на 30%, “робота в дискусійній групі” – 50%; “практика через дію” ефективна на 75%. І тільки “навчання інших” дає 90% результат.

В.О. Сухомлинський говорив, що навчальний заклад “має бути не коморою знань, а середовищем думки. Тоді предмет, що викладає вчитель, стає не кінцевою метою його діяльності, а засобом розвитку” [4, т. 3, с. 137]. Дійсно, сьогодні, коли обсяг інформації зріс до неможливості осягнення її однією людиною, я вважаю, що дидактична функція викладача полягає не в “передачі знань”, а у “формуванні навичок здобувати їх”.

Процес формування умінь і навичок може бути набагато результативнішим, якщо навчання організоване у співробітництві, яке ґрунтується на спільній діяльності викладача та студентів, взаєморозумінні й гуманізмі, єдності інтересів до прагнень всіх учасників навчального процесу і має на меті особистісний розвиток студентів. Саме таке навчання підносить інтелект студента, зміцнює його віру у власні здібності, стимулює його активність, творчість, гідність і

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

самосвідомість. Тому вибір методичних засобів навчання досить важлива і нелегка проблема.

Залучаючи студентів до діяльності, я скеровую їх на пізнання світу і себе в ньому і, дозуючи допомогу, реалізую важливий принцип виховання: “Допоможи мені, щоб я зробив це сам”. Спираючись на думку: “Яким би не було заняття за формою проведення, його необхідно організувати так, щоб, по-перше, забезпечити максимально можливу активність студентів з постійним зворотним зв’язком, а по-друге, створити атмосферу співробітництва та творчої взаємодії в навчанні”, пропоную деякі методичні прийоми викладання матеріалу, які застосовую на заняттях з “Бібліотечного краєзнавства” для студентів бібліотечного відділення:

Лекція. Ми знаємо, що це основна форма організації навчання і форма передачі навчальної інформації, які відрізняються методичними прийомами, інтелектуальним рівнем, стилем, результатом. За структурою бувають вступні, тематичні, оглядові.

Так, вивчаючи тему „Краєзнавче бібліотечне обслуговування. Популяризація краєзнавчих документів” використовується **лекція інформаційного типу**, яку студент може підготувати самостійно, опираючись на отриманні знання з предмету професійного циклу “Обслуговування в бібліотеці”, який вивчається з 3 по 6 семестр. Завдання викладача пропонувати та проаналізувати ефективність обраних форм у краєзнавчій роботі.

Лекція проблемного типу використовується при вивченні теми „Краєзнавчі документально-інформаційні ресурси. Формування краєзнавчого фонду”. Задача викладача вказати на наявні проблемні питання формування та комплектування краєзнавчого фонду, а також створити умови, за яких студент може проаналізувати, сформулювати й вирішити проблему.

Інтегрована лекція дає осмислення того самого навчального матеріалу з різних сторін, об’єднуючи споріднений матеріал кількох дисциплін. Так вивчаючи тему „Краєзнавчий довідково-бібліографічний апарат” доцільно використовувати знання з предметів „БПС” та „Основи АСОД”. Для деталізації матеріалу з теми „Краєзнавча бібліографія: загальнотеоретичні питання” обов’язково необхідно звернутись до предмета „Бібліографічна діяльність в бібліотеці”. Особливо важливо, коли студент спирається на особисті спостереження та практичний досвід, який був отриманий під час проходження практики.

Семінарське заняття – не тільки закріплює знання та вміння студентів, а розвиває в них творчі здібності, вміння слухати іншого і самому аргументовано висловлювати думки, розвиває логічне мислення й комунікативні здібності студентів. Методика проведення семінарів, на мою думку, складніша, ніж проведення лекцій. У курсі передбачено проведення одного семінару з

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

актуальних тем краєзнавства: „Моє місто / село”, „Моя вулиця”, „Мій родовід”, „Видатні діячі краю” або „Новини краю”, „Екологічний стан Донецького регіону”. Він проходить в різних формах: *обговорення рефератів* та їх оцінка, *семінар – прес-конференція* (якщо виноситься проблемне питання), *семінар „чистого аркуша”* – кожен студент на аркуші паперу повинен письмово зробити зауваження та доповнення промові доповідача. Здавна в усіх народів священним обов’язком було знати історичну біографію своєї сім’ї, тому однією з тем першого практичного заняття з предмету є “Генеалогічне дерево моєї родини”. У процесі підготовки до заняття студент відкриває для себе невідомі сторінки життя своїх близьких, проймаються гордістю за свій рід. Головне – розпалити шанобливе ставлення до батька і матері, бабусі й дідуся, що є типовими представниками народу, глибокого відчуття прив’язаності до рідного дому.

Під час проведення **практичних занять** бажано максимально наблизитись до реальних умов сучасної бібліотеки. Це стимулює більшість студентів до якісного виконання завдання.

У системі контролю знань навчально – виховного процесу розрізняються **ігрові** (інсценування, ділові, рольові та інші ігри) та **неігрові** (аналіз конкретних ситуацій, „мозковий штурм”) методи і форми.

Значний інтерес студентів завжди викликає **складання та розгадування кросвордів**. У першому випадку – необхідно правильно визначити поняття, оперувати ними (більшості це важко!), а другому – забезпечує більш глибоке засвоєння термінології.

Ділові, навчально-рольові ігри – це імітація реальної практичної діяльності людей. Технологія інсценування є своєрідним „діловим театром”, в якому розігрується ситуація та поведінка людини за певних обставин. Воно може бути підготовленим або імпровізованим. Наприклад: „Складання бібліографічного посібника малої форми”, „Розробка плану підготовки та проведення заходу з краєзнавства”, „Планування роботи з краєзнавства на рік”, „Конфлікт між бібліотекарем та споживачем з краєзнавства” тощо.

Тестування – це система завдань специфічної форми, певного змісту, зростаючих ускладнень, на мій погляд, це найпростіший, об’єктивний швидкий спосіб контролю знань. Оцінка – це засіб спілкування в діалозі “студент – викладач”. Необхідно бути об’єктивним і чутливим, щоб оцінка стала не бар’єром у спілкуванні, а інструментом і способом співробітництва в процесі передачі знань.

Тренінг – комплексний метод навчання де студенту пропонується зробити чи запропонувати свою ідею, поділитися та проаналізувати власний досвід, а також працювати спільно для пошуку рішення. Реалізуватись може у формі міні лекцій, практичних занять, розгляду робочої ситуації, ігор, „мозкового штурму”,

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

тощо.

Мета „**Мозкового штурму**” – зібрати якомога більше ідей щодо специфічних проблем від усіх учасників протягом обмеженого часу, обговорити і узагальнити їх. Наприклад, студент повинен пройти ланцюжок відповідей за короткий час, відповідаючи „Які форми і методи ефективно використовувати для проведення презентації книги письменника краю для дітей” або „Які види бібліографічних посібників з теми „Екологія Донецького краю” необхідно видавати в обласній бібліотеці”.

Дуже важливо залучати до роботи всіх студентів. У цьому мені допомагають такі методи, як “**Коло**” і “**Мікрофон**”. Робота в малих групах корисна для формування навичок участі в дискусії. Більшості студентам легше висловитися в невеличкій групі, до того ж цей метод дає можливість заощадити час, бо відповідає потреба вислуховувати кожного у великій групі. Метод “**Займи позицію**” допомагає вести обговорення дискусійного питання в групі. Використовую його з метою надання та попрактикуватися у навичках спілкування. “**Навчаючи – вчуся**”. Цей метод надає можливість взяти участь у навчанні та передачі своїх знань іншим. Метод “**Прес**” використовую у випадках, коли виникають суперечливі думки з певної проблеми і потрібно зайняти й аргументувати чітко визначену позицію щодо проблеми, яка обговорюється. З метою опрацювання значного обсягу інформації за короткий проміжок часу використовую метод “**Ажурна пилка**”. (Спочатку студенти працюють в «домашній» групі. Потім в іншій групі виступають в ролі «експертів» з питання, над яким працювали в «домашній» групі та отримують інформацію від представників інших груп. Пізніше, повертаються у свою «домашню» групу для того, щоб поділитися новою інформацією, яку їм надали учасники та учасниці інших груп.). З метою розвитку навичок ведення дискусії застосовую метод “**Акваріум**”.

Необхідно підкреслити велике значення **навчальної, технологічної, переддипломної практик**, під час проходження яких у найкращих бібліотеках міста студентству надається можливість ознайомлення з історичними, теоретичними, методичними аспектами краєзнавчої роботи в бібліотеці з урахуванням комп’ютерних і Інтернет-технологій.

Більшість дипломних проектів до державного іспиту присвячено краєзнавчій тематиці. Ефективно використовують студенти різні форми та методи, які спрямовані на популяризацію творчості видатних діячів науки, літератури і мистецтва краю: вечори-портрети “Александр Алексеевич Ханжонков - наш земляк.”, “Владимир Иванович Даль – составитель «Голкового словаря живого великорусского языка»”, “Т. Г. Шевченко на Донеччині”, “Василь Стус назавжди з нами”; на висвітлення визначних суспільних подій, видатних дат: тематичний вечір пам’яті «Афганський реквієм» , присвячений

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

героям-землякам; презентація книги Ліани Мусатової “Я, Надя Попова, из Донбасса”. І це далеко не повний список робіт.

Дуже сумно, що сьогодні перевагу надають тестуванню на Державних іспитах, перекреслюючи багаторічний досвід “творчих проєктів” студентів та “живого спілкування” членів Державної комісії з молодшим фахівцем. Виникає питання: “Три роки ми виховуємо особистість, здатну творчо засвоювати знання і застосовувати їх на практиці для того, щоб на Державному іспиті побачити як він розв’язує тестові завдання?”. На жаль, тести не здатні продемонструвати інтелектуальний потенціал та творчу особистість випускників бібліотечного відділення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 5 т. / В.О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1997. – Т. 3. – С. 137.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

МАТЕРІАЛИ VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Абакумова Вікторія Іванівна, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри бібліотекознавства, документознавства та інформаційної діяльності Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Абраменко Ольга Анатоліївна, викладач по класу сольного співу КПНУ ШМЕВ Слов'яносербської районної ради Луганської області (м. Слов'яносербськ)

Багрова Вікторія Іванівна, концертмейстер кафедри музичного мистецтва естради Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Базарова Любов Павлівна, викладач КУ ДШМ № 2 м. Алчевська (м. Алчевськ)

Бережна Світлана Сергіївна, викладач-спеціаліст циклової комісії бібліотечних дисциплін коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Беседіна Олександра Володимирівна, магістрант РВНЗ «Кримський університет культури, мистецтв і туризму» (м. Сімферополь)

Белокозова Наталія Анатоліївна, студентка групи КХН-V Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Боброва Вероніка Андріївна, магістрант спеціальності «Музичне мистецтво» Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Борисенко Павло Миколайович, викладач кафедри станкового живопису Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Бражнікова Юлія Борисівна, викладач предметно-циклової комісії хорового диригування та співу КЗ «Северодонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Северодонецьк)

Буханцева Ольга Олександрівна, концертмейстер коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Вандюк Світлана Олександрівна, концертмейстер кафедри музичного мистецтва естради Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Верещак Ольга Олегівна, викладач циклової комісії «Документознавство та бібліотечна справа» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Вовченко Наталія Миколаївна, викладач КЗ «Алчевська дитяча художня школа» (м. Алчевськ)

Волинська Ольга Михайлівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Волкова Ірина Вікторівна, викладач КПНЗ ШМЕВ № 5 м. Луганська (м. Луганськ)

Волкова Оксана Валеріївна, викладач художнього відділення Перевальської дитячої школи мистецтв (м. Перевальськ)

Гайко Ольга Михайлівна, викладач КЗ «Алчевська дитяча художня школа» (м. Алчевськ)

Гвардюрлова Олена Василівна, завідувач відділення Каменського педагогічного коледжу Ростовської області (м. Каменськ-Шахтинський, Росія)

Гончарук Надія Петрівна, викладач кафедри художньої фотографії Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Горбунова Вікторія Вікторівна, викладач, голова циклової комісії рисунку Донецького художнього училища (м. Донецьк)

Горгодзе Лілі Георгіївна, викладач кафедри хореографічного мистецтва Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Губар Олена Володимирівна, голова циклової комісії музичної літератури, викладач вищої категорії коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Губ'як Василь Дмитрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри педагогічної майстерності та освітніх технологій Інституту педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка (м. Тернопіль)

Губ'як Дмитро Васильович, заслужений артист України, доцент кафедри інструментального виконавства Інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка (м. Тернопіль)

Гуляєва Олена Олегівна, викладач кафедри хореографічного мистецтва Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Гусак Ірина Сергіївна, викладач кафедри вокалу та хорового диригування Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Давидова Лідія Миколаївна, викладач циклової комісії співу коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Данченко Олександра Василівна, викладач вищої категорії коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Дверницька Ірина Володимирівна, викладач циклової комісії народних інструментів коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Дишлова Юлія Георгіївна, викладач кафедри бібліотекознавства, документознавства та інформаційної діяльності Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Діуліна Валентина Михайлівна, викладач класу гітари, домри, балалайки, бандури Старобільської ДШМ (м. Старобільськ)

Доценко Володимир Олександрович, директор Антрацитівської ДМШ, викладач духових інструментів (м. Антрацит)

Драчова Лілія Іллівна, викладач вищої категорії циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Дрига Ксенія Іванівна, магістрант Харківської державної академії культури (м. Харків)

Ельчанінов Олег Володимирович, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Єрмакова Інна Олександрівна, викладач кафедри художньої фотографії Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Єрмолаєва Ірина Миколаївна, викладач циклової комісії театрального мистецтва коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Жуликов Олександр Валентинович, викладач Каменського педагогічного коледжу Ростовської області (м. Каменськ-Шахтинський, Росія)

Заверуха Олена Леонідівна, здобувач кафедри інтерпретології та аналізу музики ХНУМ ім. І. П. Котляревського (науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Л. В. Шаповалова) (м. Харків)

Звягіна Тетяна Олександрівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Золотарьова Ірина Федорівна, викладач кафедри оркестрових інструментів Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Іванова Людмила Миколаївна, викладач-методист Криворізького обласного музичного училища (м. Кривий Ріг)

Казарцева Тетяна Сергіївна, викладач-методист відділу спеціального фортепіано та педагогічної практики Івано-Франківського музичного училища імені Дениса Січинського (м. Івано-Франківськ)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Казимова Вікторія Салехівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Каюдіна Наталія Сергіївна, викладач-спеціаліст циклової комісії «Естрадні інструменти» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Кириченко Олена Анатоліївна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Клименко Тетяна Євгеніївна, викладач ДМШ № 1 (м. Красний Луч)

Князев Олексій Іванович, заслужений працівник культури України, викладач-методист коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Коваль Марина Петрівна, викладач-методист Сумського вищого училища мистецтв і культури (м. Суми)

Козачок Ірина Олександрівна, завідувач відділу народних інструментів, викладач вищої категорії КУ ДШМ № 1 (м. Стаханов)

Козакова Тетяна Миколаївна, викладач II категорії ДШМ м. Зоринська (м. Зоринськ)

Козлова Людмила Петрівна, старший викладач вищої категорії, викладач ударних інструментів ДШМ № 1 (м. Брянка)

Колеснікова Ірина Володимирівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Колодіна Наталія Павлівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Колосяк Максим Володимирович, викладач кафедри театрального мистецтва Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Кононенко Олена Сергіївна, голова ПК музично-теоретичних дисциплін та фортепіано коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Косицька Олена Михайлівна, завідувач Центру громадянського виховання КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (м. Харків)

Костичева Ірина Анатоліївна, викладач вищої категорії, методист Донецького училища культури (м. Донецьк)

Кочанова Ірина Миколаївна, викладач вищої категорії Донецького художнього училища (м. Донецьк)

Кротько Тетяна Олексіївна, викладач кафедри вокалу та хорового диригування Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Крупко Ольга Степанівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Кудрявцева Олена Юріївна, викладач-спеціаліст циклової комісії бібліотечної справи коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Куляба Ніна Анатоліївна, магістрант Харківської державної академії культури (м. Кременчук)

Кучер Юлія Олександрівна, викладач циклової комісії хорового диригування коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Лавренко Олена Вікторівна, викладач КЗ «Алчевська дитяча художня школа» (м. Алчевськ)

Лагутіна Катерина Євгенівна, здобувач КНУКІМ, викладач кафедри бібліотекознавства, документознавства та інформаційної діяльності Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Ланіна Тетяна Олександрівна, голова циклової комісії естрадного співу коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Латинцева Антоніна Іванівна, викладач-методист вищої категорії Донецького музичного училища (м. Донецьк)

Лизенко Наталія Володимирівна, викладач КЗ «Алчевська дитяча художня школа» (м. Алчевськ)

Лисюк Олена Олегівна, викладач-методист, викладач вищої категорії Харківського училища культури (м. Харків)

Лігус Сергій Ігорович, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Лозовицька Оксана Юрївна, викладач-методист, голова циклової комісії бібліотечних дисциплін коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Лукавецька-Радченко Анжела Валентинівна, завідувач художнього відділення коледжу, старший викладач Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Лук'яненко Ольга Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри бібліотекознавства, документознавства та інформаційної діяльності Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Луценко Катерина Володимирівна, викладач циклової комісії музичної літератури коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Луців Марія Андріївна, студентка IV курсу фортепіанного відділу Івано-Франківського музичного училища ім. Дениса Січинського (м. Івано-Франківськ)

Люба Марина Романівна, студентка групи КХН-V Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Ляхімець Надія Миколаївна, викладач вищої категорії, методист Донецького училища культури (м. Донецьк)

Макшанцева Інна Михайлівна, концертмейстер кафедри музичного мистецтва естради Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Малахов Василь Олексійович, викладач-методист, голова циклової комісії хореографічних дисциплін коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Мальцев Павло Тихонович, викладач-методист циклової комісії «Хорове диригування» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Мальцева Лариса Олександрівна, викладач-методист циклової комісії «Теорія музики» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Марущак Надія Ігорівна, викладач фортепіано, концертмейстер ДШМ смт Рожнятів, студентка Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника (сmt Рожнятів, Івано-Франківська область)

Матінова Алла Миколаївна, викладач Канівського училища культури і мистецтв (м. Канів)

Меласва Катерина В'ячеславівна, концертмейстер циклової комісії «Хорове диригування» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Мерем'янова Лариса Миколаївна, викладач першої категорії музичних дисциплін ВП «Стахановський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» (м. Стаханов)

Мерлянов Михайло Васильович, голова Миколаївського обласного осередку Національної хореографічної спілки України, завідувач кафедри хореографії

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Миколаївського філіалу Київського національного університету культури і мистецтв, доцент, заслужений працівник культури України (м. Миколаїв)

Мерлянова Ольга Анатоліївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії Миколаївського філіалу Київського національного університету культури і мистецтв (м. Миколаїв)

Михайлова Анастасія Олегівна, студентка магістратури Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Михайлова Наталія Юрївна, викладач вищої категорії Червонопартизанської дитячої школи мистецтв (м. Червонопартизанськ)

Михалюк Олена Євгеніївна, викладач-методист, завідувач відділу виробничої практики коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Міхалєва Ольга Євгеніївна, завідувач методичного кабінету, викладач предметно-циклової комісії хорового диригування та співу КЗ «Сєверодонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Сєверодонецьк)

Муралов Сергій Володимирович, викладач кафедри хореографічного мистецтва Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Негода Людмила Леонідівна, викладач кафедри хореографічного мистецтва Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Нестеренко Ірина Миколаївна, викладач вищої категорії коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Нестеренко Людмила Миколаївна, викладач кафедри теорії та історії музики Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Нікітченко Олена Іванівна, викладач хореографічних дисциплін Рубіжанської міської дитячої школи мистецтв (м. Рубіжне)

Овчаренко Ірина Іллівна, викладач-методист коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Олійник Дмитро Віталійович, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Остапенко Ольга Миколаївна, викладач предметно-циклової комісії теорії музики КЗ «Сєверодонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Сєверодонецьк)

Павленко Олександр Васильович, викладач вищої категорії, старший викладач Канівського училища культури і мистецтв Черкаської обласної ради (м. Канів)

Павленко Ольга Степанівна, викладач вищої категорії Канівського училища культури і мистецтв Черкаської обласної ради (м. Канів)

Панченко Олена Вікторівна, концертмейстер кафедри оркестрових інструментів Луганської державної академії культури і мистецтв, здобувач ХНУМ ім. І. П. Котляревського (м. Луганськ)

Панюс Марія Василівна, викладач вищої категорії Терєбовлянського вищого училища культури (м. Терєбовля)

Параніч Олександра Володимирівна, викладач-методист коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Петрик Валентина Василівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри оркестрових інструментів Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Петрик Світлана Василівна, заслужений працівник культури України, голова циклової комісії народних інструментів коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Пивоварова Інна Михайлівна, музичний керівник ДНЗ КДНЗ № 38 (м. Стаханов)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Поборцева Тетяна Олександрівна, викладач кафедри хореографічного мистецтва Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Погорєлий Олександр Дмитрович, викладач предметно-циклової комісії оркестрових духових та ударних інструментів КЗ «Северодонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Северодонецьк)

Погрібна Маргарита Альбертівна, старший викладач ДШМ № 1 (м. Лисичанськ)

Подлесна Інна Анатоліївна, викладач-методист музично-теоретичних дисциплін, заступник директора з НВР КПСМНЗ школи мистецтв № 5 м. Донецька (м. Донецьк)

Познаховська Галина Степанівна, викладач КВНЗ «Олександрійське училище культури» (м. Олександрія)

Поклад Надія Сергіївна, здобувач кафедри «Історія української музики» Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського (м. Київ)

Полівко Ольга Миколаївна, магістрант Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка (м. Полтава)

Потьомкіна Ольга Миколаївна, професор, завідувач кафедри хореографічного мистецтва Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Протасевич Людмила Василівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Радченко Андрій Тимофійович, викладач циклової комісії «Музичне мистецтво естради» коледжу ЛДАКМ (м. Луганськ)

Решетов Артем Вікторович, викладач кафедри оркестрових інструментів Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Резнік Олена Сергіївна, здобувач Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (м. Кременна)

Рикунова Дар'я Анатоліївна, викладач-спеціаліст циклової комісії «Естрадні інструменти» коледжу ЛДАКМ (м. Луганськ)

Римська Олена Юріївна, викладач предметно-циклової комісії фортепіано КЗ «Северодонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Северодонецьк)

Рихлюк Лариса Ігорівна, викладач вищої категорії Волинського державного училища культури і мистецтв (м. Луцьк)

Романовський Микола Вікторович, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Росляк Роман Володимирович, кандидат мистецтвознавства, доцент, докторант Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України (м. Київ)

Роянова Алевтина Миколаївна, викладач вищої категорії, методист Донецького училища культури (м. Донецьк)

Рудницька Світлана Іванівна, старший викладач предметно-циклової комісії теорії музики КЗ «Северодонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Северодонецьк)

Рябуха Наталія Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент Харківської державної академії культури (м. Харків)

Сабо Людмила Петрівна, аспірант СНУ імені Володимира Даля, викладач вищої категорії циклової комісії бібліотечних дисциплін, заступник директора з навчально-методичної роботи і науки коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Санченко Ірина Юріївна, концертмейстер КПНЗ ШМЕВ № 3 м. Луганська (м. Луганськ)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Сафонова Катерина Олександрівна, керівник театрального колективу палацу позашкільної роботи, творчості дітей та учнівської молоді м. Луганська (м. Луганськ)

Сачлі Валерій Іванович, викладач предметно-циклової комісії оркестрових народних інструментів КЗ «Севєродонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Севєродонецьк)

Сбітнєва Вікторія Вікторівна, викладач фортепіано, концертмейстер ДШМ № 2 (м. Брянка)

Сгонніков Олександр Степанович, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії ПКУЗ «Художня школа естетичного виховання» (м. Луганськ)

Сержантова Ірина Олександрівна, старший викладач кафедри станкового живопису Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Сімоненко Олена Валентинівна, старший викладач циклової комісії теорії музики коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Сіротіна Тетяна Броніславівна, викладач методист музично-теоретичних дисциплін КПСМНЗ ШМ № 5 м. Донецька та Донецької обласної СМШ для обдарованих дітей (м. Донецьк)

Слівіна Дарина Михайлівна, викладач-спеціаліст циклової комісії «Теорія музики» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Суворова Людмила Пархомівна, викладач, голова циклової комісії художнього фотографування коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв, магістрант СНУ імені Володимира Даля (м. Луганськ)

Тесленко Тетяна Іванівна, старший викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Тиха Софія Теймуразівна, студентка V курсу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Тихомирова Наталія Федорівна, викладач-методист, голова циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Ткачов Микола Іванович, викладач-методист, голова циклової комісії «Естрадні інструменти» коледжу ЛДАКМ (м. Луганськ)

Трусколова Світлана Миколаївна, викладач вищої категорії циклової комісії хореографічних дисциплін коледжу ЛДАКМ (м. Луганськ)

Турнєєва Тамара Володимирівна, старший викладач, голова циклової комісії «Фортепіано» коледжу ЛДАКМ (м. Луганськ)

Тучина Наталія Федорівна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Тущенко Михайло Михайлович, старший викладач кафедри оркестрових інструментів Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Тущенко Тетяна Володимирівна, викладач циклової комісії «Музична література» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Фалалєєва Валентина Геннадіївна, викладач-методист циклової комісії «Народні інструменти» коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Фещенко Оксана Сергіївна, викладач художнього відділення Перевальської дитячої школи мистецтв (м. Перевальськ)

Филь Леонід Максимович, заслужений діяч мистецтв України, завідувач кафедри художньої фотографії Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Харламова Тетяна Іванівна, викладач кафедри художнього моделювання одягу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Храмова Наталія Володимирівна, викладач академічного вокалу та хору І категорії КЗ ДМШ № 1 (м. Красний Луч)

Чернявська Вікторія Петрівна, викладач музично-теоретичних дисциплін, спеціаліст вищої категорії школи мистецтв № 6 м. Донецька (м. Донецьк)

Чирка Олег Олексійович, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Чмерук Ольга Василівна, викладач кафедри музичного мистецтва естради Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Чорна Людмила Володимирівна, викладач філіалу Придністровського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (м. Рибниця, ПМР, Молдова)

Чумакова Наталія Петрівна, викладач вищої категорії Донецького музичного училища (м. Донецьк)

Шекіта Марія Петрівна, викладач музично-теоретичних дисциплін Артемівського державного музичного училища ім. І. Карабиця (м. Артемівськ)

Шекіта Людмила Всеволодівна, викладач-методист Артемівського державного музичного училища ім. І. Карабиця (м. Артемівськ)

Шенгеля Наталія Олексіївна, викладач коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Шепеленко Наталія Борисівна, аспірант II року навчання Харківського національного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського (м. Харків)

Шепєлева Людмила Костянтинівна, викладач вищої категорії циклової комісії бібліотечної справи коледжу ЛДАКМ (м. Луганськ)

Шерстюк Олена Валеріївна, концертмейстер кафедри музичного мистецтва естради Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Шеховцова Марія Яківна, магістрант РВНЗ «Кримський університет культури, мистецтв і туризму» (м. Сімферополь)

Щуров Олександр Володимирович, викладач кафедри оркестрових інструментів Луганської державної академії культури і мистецтв, здобувач ХНУМ ім. І. П. Котляревського (м. Луганськ)

Яворська Марина Владиславівна, директор, викладач-методист предметно-циклової комісії фортепіано КЗ «Северодонецьке музичне училище ім. С. С. Прокоф'єва» (м. Северодонецьк)

Ярова Любов Петрівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та професійної майстерності Ровеньківського факультету Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Ровеньки)

Яценко Світлана Павлівна, викладач-методист коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв (м. Луганськ)

Наукове видання

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ:
ТРАДИЦІЇ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**МАТЕРІАЛИ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

27 – 29 березня 2013 р.

Комп'ютерний макет – *Н. В. Колотовкіна*

Дизайн обкладинки – *С. В. Вейда*

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників.
У збірнику максимально точно відображаються орфографія та пунктуація,
запропоновані учасниками. Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Підп. до друку 23.01.2013. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Гарнітура Times New Roman. Друк RISO. Ум. друк. арк. 31,5.
Тираж 200 пр. Зам. № 227

Видавництво
Луганської державної академії культури і мистецтв
Красна площа, 7, м. Луганськ, 91055.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2686 від 15.11.2006 р.
Тел.: (0642) 59-02-62